

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 121

Poznań, wtorek dnia 15 marca 1932

Rok XXVII

Zarządzenia na 16 marca

Warszawa, 14. 3. (PAT). Komisarz rządu na m. stol. Warszawę zabronił urządzania w dniu 16 marca jakichkolwiek zgromadzeń oraz wieców publicznych lub zamkniętych.

Warszawa, 14. 3. (PAT). Wskutek zarządzenia komisarza rządu została zabroniona sprzedaż i wyszynk napojów alkoholowych od g. 20 dnia 15 marca do godz. 8 dnia 17 marca br. Do przekraczających powyższy zakaz będzie stosowany najwyższy wymiar kary włącznie z odebraniem koncesji.

Warszawa, 15. 3. (Tel. wł.) — Władze bezpieczeństwa wydały bardzo daleko idące zarządzenia przeciwko strajkowi demonstracyjnemu w środę. Zapewniają one, że zarówno koleje jak i poczta będą funkcjonowały normalnie, tak samo instytucje użyteczności publicznej. W ciągu poniedziałku aresztowano kilku działaczy robotniczych. (w.)

Nowy rząd w Norwegii

Londyn, 14. 3. (PAT.) Z Oslo donoszą, że dziś został ukonstytuowany nowy rząd Norwegii. Różni się on niewiele od rządu poprzedniego. Premjerskim a zarazem min. rolnictwa na miejsce zmarłego premjera Kolstadta został Hundseid. Min. spraw zagr. pozostało w rękach Baalanda.

Moratorium w San Salvador

Paryż, 14. 3. (Tel. wł.) Agencja Havasa donosi z San Salvador, że rząd republiki San Salvador ogłosił dziś ogólne moratorium.

Z frontu chińsko-japońskiego

Szanghaj, 14. 3. (PAT.) Przybyła tu dziś komisja ankietowa Ligi Narodów.

Tokio, 14. 3. (PAT.) Min. wojny donosi, że dywizja mieszana i brygada japońska w Szanghaju otrzymały rozkaz powrotu do Japonii.

Nankin, 14. 3. (PAT.) Czang-Kaj-Szek w wywiadzie z korespondentem biura Reutersa oświadczył, że postanowił przyjąć stanowisko przewodniczącego chińskiej rady wojennej, a także wziąć na siebie całkowitą odpowiedzialność za sprawy wojskowe Chin. Czang-Kaj-Szek zaprzeczył wiadomości jakoby rząd chiński postanowił wysłać ekspedycję do Mandżurji. Zdaniem Czang-Kaj-Szeka zagadnienie państwa Mandżu winno być rozwiązane przez Ligę Narodów, po przyjęciu sprawozdania komisji ankietowej.

O prześladowanie Polaków w Niemczech

Strasburg, 14. 3. (PAT.) Organ radykałów socjalistycznych „La République” publikuje trzyszpaltowy artykuł znanego pacyfisty niemieckiego, H. Kraschutkiego p. t. „Nowe prześladowanie mniejszości polskiej w Niemczech”, w którym omawia niedawny proces antypolski w Stolpiu. Podając szczegółowy przebieg procesu, autor artykułu wykazuje dobitnie, że prowadzony on był w sposób, urągający wszelkim zasadom uczciwości i sprawiedliwości. O wyroku, skazującym nauczyciela polskiego Bauera na rok więzienia, wyraża się Kraschutski jak następuje: „Wyrok ten jest tragedją niemieckiej sprawiedliwości, z powodu której cierpi netylko polska mniejszość narodowa, lecz również szerokie ślady narodu niemieckiego”

Pełnomocnictwa dla rządu uchwalone

Dobitna krytyka przedłożenia przez posłów narodowych — Ustawę uchwalili B. B. — Deszcz w Sejmie i propozycja posła Strońskiego

Warszawa, 15. 3. (Tel. wł.) — Na posiedzeniu sejmowym po przyjęciu ustawy naftowej i uchwaleniu ustawy dotyczącej nowelizacji funduszu bezrobocia w kierunku obniżenia świadczeń przystąpiono do rozprawy nad ustawą o pełnomocnictwach.

Pierwszy mówca, poseł Winiarski (Klub Narodowy), scharakteryzował nasamprzód koncepcję pełnomocnictw. Wykazał w przeciwstawieniu do pełnomocnictw w innych państwach, że zakres ich jest zupełnie nieokreślony i że do pełnomocnictw należy dodać jeszcze ustawy o szkolnictwie i o przemyśle naftowym. Jeżeli przyjęto poprawkę posła Rybarskiego, uniemożliwiająca zrobienie inflacji, to właściwie powinien być uczynić to sam rząd. Jeżeli się przeczyta dyskusję w parlamencie francuskim, kiedy omawiano sprawę pożyczki dla Czechosłowacji, to się zrozumie, dlaczego Polska pożyczki we Francji dostać nie może. Dziś rząd domaga się pełnomocnictw w sprawach najbardziej spornych i w łonie B. B. i w łonie samego rządu. Mówca przypomina wyjątkowo trafne słowa „starego parlamentarzysty” Sanojcy przy pełnomocnictwach dla Bartla, że gdyby pełnomocnictwa mogły zastąpić rozum i wzmocnić geniusz rządu, to sprawa byłaby rozwiązana, ale ograniczenie Sejmu i wzmocnienie rządu a rozum, to rzeczy zupełnie różne. W ten sposób „sanacja” nie uniknie odpowiedzialności za to, co się w Polsce dzieje. Gdyby rząd opierał się na zaufaniu społeczeństwa, toby nie potrzebował pełnomocnictw.

Poseł Krysa (lud.) sprzeciwia się pełnomocnictwom, wyrażając obawy, że polityka rządu nie pójdzie po linii interesów rolnictwa.

Poseł Zaremba (P. P. S.) uważa, że pełnomocnictwa są podpisaniem weksła in blanco, a bankrut może weksel wydać tylko bankrutowi.

Poseł Zabajkiewicz (Rusin) widzi w projekcie dalszy etap walki między władzą ustawodawczą a wykonawczą.

Bardzo gwałtowne przemówienie wygłosił pos. Bitner (Ch. D.), który poruszył w nim nastroje wsi. Wiersz polski dziś mówi o wojnie, ale gospodarze nie cieszą się z wojny lecz z tego, że dostaną karabiny do rąk, a użyją ich nie w tę stronę, w jaką my chcielibyśmy użyć.

Marszałek: Pańskim zwyczajem jest wygłaszanie najradykałniejszych przemówień, ale niechże się pan trzyma pewnej normy.

Bitner: Stwierdzam tylko, dlaczego nie mamy zaufania do rządu.

Marszałek: Pańskie przemówienie może być podburzające.

Poseł Bitner: Mnie to boli, z tego się nie cieszę.

Po N. P. R-owcu Pawlaku przemawiał komunista Rozenberg, któremu marszałek odebrał głos. Następnie przemawiał poseł Kulisiewicz, przedstawi-

ciel nowego klubu, secesji klubu ludowców, godząc się na pełnomocnictwa i wyciągając rozmaite zarzuty przeciwko swym dotychczasowym kolegom klubowym.

Poseł Komarnicki z Klubu Narodowego zwrócił uwagę, że ustawa jest szkodliwa dla państwa, wniecając niepokój i brak zaufania.

Poseł Stanisław Stroński (Klub Narodowy) zwrócił uwagę, że Niemcy są krajem zacofanym w porównaniu z nami. Np. Hindenburgowi brakło 150.000 głosów i Niemcy nie potrafili tego jednego procentu głosu dosypać. Większość obecna została stworzona przez rząd, a teraz rząd jakby uciekał przed swoją większością. W rozprawach ujawniły się różnice w łonie B. B. Doskonale sobie zdajemy sprawę, że rząd nieraz zwracał się do panów (mówca zwraca się do ław B. B.) z perswazją jak w piosence:

Wy, z waszą grupą Radziwiłł,
Nie bądźcie dziećmi Radziwiłł.

Aż mu się znudziło i zaśpiewał wam I-szą brygadę:

Nie trzeba nam od was uznania
I waszych kies (to do gr. gosp.).
I waszych lez (to do gr. lud. i rob.).
Dość nam tego kołowania do
waszych grup....

A zresztą —

Resztę już panowie wiedzą.

Replikował poseł Miedziński, poczem zarządzono głosowanie. Po odrzuceniu wniosku Klubu Narodowego o przejście do porządku dziennego nad projektem ustawy, Klub Narodowy a za nim lewica opuścili salę obrad.

W trzecim głosowaniu przyjęto ustawę głosami B. B.

Poseł Bitner domagał się głosu, ale marszałek mu go nie udzielił. Poseł Bitner chciał się wytłumaczyć, że w swem przemówieniu zamierzał zwrócić uwagę na rozwój ruchu komunistycznego i na nastroje wsi w województwie białostockim.

Zabawny incydent zdarzył się podczas przemówienia posła Miedzińskiego. Mianowicie w tym czasie przez szklaną powalę zaczęły padać na salę krople deszczu i to przeważnie na ławy Klubu Narodowego a częściowo na ministerjalne. Wywarło to pewne poruszenie, a pos. Stanisław Stroński zwrócił się do ław rządowych i zawołał:

Już zaczynają padać wasze dekrety.

Gdy krople deszczu zaczęły padać i na ławy rządowe, poseł Stroński zaproponował wiceministrowi Stamirowskiemu: Możebyśmy tak zamienili miejsca.

Ale wicemin. Stamirowski cofnął się tylko jeszcze o kilka foteli w głąb.

Obrady trwały do północy. Następne posiedzenie odbędzie się w piątek o godz. 3-ciej. Będą uchwalone poprawki Senatu, poczem sesja zostanie zamknięta. (w)

O gospodarcze porozumienie państw naddunajskich

Uchwały francuskiego komitetu europejskiej unji celnej — Konferencja min. Zaleskiego z premjerszem Tardieu

Paryż, 14. 3. (PAT.) Obradujący w Paryżu francuski komitet europejskiej unji celnej odbywa swe piąte doroczne zgromadzenie.

Przyjęta została rezolucja, domagająca się, aby z inicjatywy rządu francuskiego w porozumieniu ze wszystkie-

mi naddunajskimi, do którego przystąpią ewentualnie państwa sąsiednie. Dalej rezolucja domaga się, ażeby jednocześnie, ze wspólnej inicjatywy rządów francuskiego i niemieckiego w porozumieniu z Anglią, Włochami i Belgią, poczynione zostały próby zrealizowania rezolucji genewskich z 26 września 1931 roku w celu „utworzenia wielkiego wspólnego rynku” pomiędzy Francją, Niemcami i krajami sąsiednimi, który przekształciłby się z biegiem czasu w ogólnie - europejską unję gospodarczo - celną.

Paryż, 14. 3. (PAT). Premjer Tardieu odbył rozmowę z ministrem Zaleskim. Według informacji „l'Intransigeant”, rozmowa trwała około pół godziny i dotyczyła głównie konferencji rozbrojeniowej oraz projektu federacji gospodarczej państw naddunajskich.

Uchwały zjazdu „sanacyjnych” adwokatów

Warszawa, 14. 3. (PAT). — W dniach 12 i 13 bm. obradował w Warszawie w salach rady miejskiej zjazd koła adwokatów Rzeczypospolitej Polskiej. (Organizacja, skupiająca adwokatów, należących do „sanacji” — red).

Głównym celem zjazdu było zajęcie stanowiska wobec zgłoszonego przez rząd do ciała ustawodawczego projektu o ustroju adwokatury polskiej.

Po dłuższej dyskusji uchwalono jednomyślnie rezolucję, omawiającą zasady, na jakich winien być oparty urząd adwokatury, a mianowicie zachowanie naczelnej rady adwokackiej, oddzielenie autonomicznego sądownictwa dyscyplinarnego i w drugiej instancji, ograniczenie władzy sądu w stosunku do adwokatów na rozprawie, do kar porządkowych z wyłączeniem doraźnej represji dyscyplinarnej (art. 82 projektu rządowego), wolność słowa, zagwarantowanie tajemnicy zawodowej, zachowanie aplikacji sądowej jako koniecznego warunku należytego przygotowania do zawodu adwokackiego, wreszcie uzależnienie dostępu do adwokatury bez aplikacji i egzaminu adwokackiego od warunków, zapewniających należyte przygotowanie do zawodu.

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE WZMACNIA POTĘGĘ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Pod znakiem srebrnego półksiężyca

W Turcji współczesnej

Konstantynopol, w marcu.

Od San Stefano, gdzie ląduje samolot, do Konstantynopola jest jeszcze dość daleko. Autobus pracowicie odmierza kilometry drogi, wijącej się serpentyną — najpierw polem, potem wąskimi uliczkami Stambułu. Chciwi wrażeń wschodu podróżni nie odstępują od okien. Nie, co do krajobrazu niema rozczarowania: wygląda tak właśnie, jak się wszyscy spodziewali: kopuły meczetów w ramie smukłych, czarnych cyprysów; cmentarze, nie mające wcale piętna smutku; marmurowe fontanny i marmurowe pałace. I wszyscy są zadowoleni, że obrazki, które oglądali od dzieciństwa, nie kłamały.

Marmurowe pałace dawnego imperjum są puste i opuszczone, albo mieszczą w sobie brudne, zaśmiecone i ponure urzędy państwowe. Ale to właśnie należy do następnych wrażeń.

Skrzyżowanie Ak-Sarai, plac Sultana Ahmeta z jego dwoma cudami:

